

**Практичний посібник з питань
передачі земель сільськогосподарського призначення
державної власності за межами населених пунктів
у власність об'єднаних територіальних громад**

КИЇВ 2018

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

ПЕРЕДАЧА ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗА МЕЖАМИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ У ВЛАСНІСТЬ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

ЛЮТИЙ 2018 РОКУ

Інформацію та матеріали, що містяться у виданні, дозволяється вільно копіювати, перевидавати й розповсюджувати по всій території України всіма способами, якщо це робиться безоплатно для кінцевого споживача та якщо при такому копіюванні, перевиданні й розповсюдженні є обов'язкове посилання на Асоціацію міст України.

Упорядники:

Рабошук Ярослав Олексійович, директор Аналітичного центру АМУ

Лалименко Єлизавета Володимирівна, аналітик АМУ із земельних питань

**За загальною редакцією Виконавчого директора АМУ
Слобожана Олександра Володимировича**

ЗМІСТ

Загальні засади	5
Алгоритм передачі земель сільськогосподарського призначення державної власності за межами населених пунктів у комунальну власність об'єднаних територіальних громад.	7
Особливості окремих етапів алгоритму передачі земель	10
Зразки документів	11
Витяги з нормативно-правових актів, що стосуються процесу передачі земель з державної до комунальної власності та інвентаризації земель	19
Спеціальний портал та Гаряча лінія для ОТГ	29
Контакти консультантів Асоціації міст України	30

Використані у Посібнику скорочення

ОМС – орган місцевого самоврядування (сільська, селищна, міська рада)

ГУ Держгеокадастру – Головне управління Держгеокадастру у відповідній області

ДЗК – Державний земельний кадастр

”

До кінця 2018 року кожна з більш ніж 700 об'єднаних громад володітимуть своїми землями і зможуть вільно ними розпоряджатися. Уряд знайшов рішення – без змін до законодавства та довгих бюрократичних процедур: прозоро, просто та швидко...

Моніторити процес будемо щомісяця - особисто готовий контролювати виконання завдань. Всі, хто затягуватимуть питання, відповідатимуть жорстко. Залучаємо до моніторингу і нагляду за відведенням земель Асоціацію міст...

*Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман,
5 лютого 2018 року,
пост на сторінці у Фейсбук*

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

31 січня 2018 року Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження № 60-р «Питання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад». Таким чином, Урядом було ініційовано передачу земель сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад.

Загальний порядок передачі земель з державної у комунальну власність визначено статтею 117 Земельного кодексу України. Передача земельних ділянок державної власності у комунальну власність **здійснюється за рішеннями відповідних органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування**, які здійснюють розпорядження землями відповідно до повноважень, визначених цим Кодексом.

Такими суб'єктами є:

– Головні управління Держгеокадастру відповідно до частини четвертої статті 122 Земельного кодексу України та наказу Мінагрополітики від 29.09.2016 № 333 «Про затвердження положень про територіальні органи Держгеокадастру»

– міські, селищні, сільські ради, що представляють об'єднані територіальні громади, відповідно до частини першої статті 12 Земельного кодексу України.

Відповідно до статті 117 Земельного кодексу України у рішенні органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у комунальну власність зазначаються:

- ◆ кадастровий номер земельної ділянки;
- ◆ її місце розташування;
- ◆ площа;
- ◆ цільове призначення;
- ◆ відомості про обтяження речових прав на земельну ділянку;
- ◆ обмеження у її використанні.

На підставі рішення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у комунальну власність складається **акт приймання-передачі такої земельної ділянки**.

Рішення органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у комунальну власність разом з актом приймання-передачі такої земельної ділянки є підставою для державної реєстрації права власності територіальної громади на неї.

Формування земельних ділянок здійснюється, зокрема, шляхом інвентаризації земель державної власності.

Інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

З метою проведення інвентаризації земель розробляється спеціальний вид документації: **технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель**. Вимоги до такої документації встановлюються статтею 57 Закону України «Про землеустрій». У разі якщо інвентаризація земель проводиться щодо земель державної чи комунальної влас-

ності, то така документація розробляється на замовлення відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про інвентаризацію земель. У випадку інвентаризації земель сільськогосподарського призначення державної власності така документація може бути розроблена на замовлення територіального органу Держгеокадастру. Варто зазначити, що технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель ще й погоджується територіальним органом Держгеокадастру.

Об'єктами інвентаризації земель в нашому випадку можуть бути:

- ◆ територія територіальної громади;
- ◆ частина території територіальної громади (землі сільськогосподарського призначення, окремі масиви, урощича тощо);
- ◆ окремі земельні ділянки

Інвентаризація земель проводиться в межах території відповідної територіальної громади, землеволодінь або землекористувань і територій, межі яких визначені проектами формування території і встановлення меж сільських, селищних рад.

Вихідними даними для проведення інвентаризації земель є:

- ◆ матеріали з Державного фонду документації із землеустрою;
- ◆ відомості з Державного земельного кадастру в паперовій та електронній формі, у тому числі Поземельної книги; книги записів реєстрації державних актів на право власності на землю та на право постійного користування землею, договорів оренди землі; файлів обміну даними про результати робіт із землеустрою;
- ◆ містобудівна документація, затверджена в установленому законодавством порядку;
- ◆ планово-картографічні матеріали, в тому числі ортофотоплани, складені за результатами виконання робіт відповідно до Угоди про позику (Проект "Видача державних актів на право власності на землю у сільській місцевості та розвиток системи кадастру") між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку;
- ◆ відомості з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обмежень;
- ◆ копії документів, що посвідчують право на земельну ділянку або підтверджують сплату земельного податку;
- ◆ матеріали, підготовлені за результатами обстеження земельних ділянок щодо їх якісного стану.

Під час проведення інвентаризації земель використовуються матеріали аерофотозйомки, лісовпорядкування, проекти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі.

Відомості, отримані в результаті інвентаризації земель, підлягають внесенню до Державного земельного кадастру відповідно до Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051.

Відповідно до норм Закону України «Про Державний земельний кадастр» на підставі технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель до Державного земельного кадастру вносяться відомості:

- ◆ про межі земельної ділянки;
- ◆ про цільове призначення земельних ділянок;
- ◆ про угіддя земельної ділянки.

АЛГОРИТМ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗА МЕЖАМИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ У КОМУНАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення можна здійснювати за одним із варіантів:

- ♦ після проведення інвентаризації земель в межах території всієї територіальної громади або адміністративно-територіальної одиниці (**Варіант I**). Такий варіант дозволить провести інвентаризацію одночасно всієї території, але є довготривалим та дороговартісним;
- ♦ поетапно, шляхом проведення інвентаризації земель територіальної громади по частинам (**Варіант II**). Такий варіант є більш гнучким та дозволить в короткі строки отримати вже земельні ділянки у комунальну власність.

Рекомендуємо процес передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення з державної до комунальної власності розпочинати з укладання меморандуму з ГУ Держгеокадастру відповідної області (Додаток 6 розділу «Зразки документів»)

АЛГОРИТМ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬ ЗА ВАРІАНТОМ I

1

ОМС приймає рішення про ініціювання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну. У рішенні зазначаються пріоритетні масиви (Додаток 2 розділу «Зразки документів»).

2

ГУ Держгеокадастру відповідної області розробляє відповідну документацію із землеустрою щодо інвентаризації земель частини території сільської, селищної, міської ради.

3

ГУ Держгеокадастру відповідної області приймає наказ про передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення з державної до комунальної власності (Додаток 3 розділу «Зразки документів»).

4

Після прийняття відповідного наказу ГУ Держгеокадастр відповідної області ОМС приймає рішення про прийняття таких земель у комунальну власність. (Додаток 4 розділу «Зразки документів»).

5

ОМС та ГУ Держгеокадастру відповідної області підписують акт приймання передачі земельних ділянок. (Додаток 5 розділу «Зразки документів»).

6

ОМС реєструє право власності територіальної громади на такі земельні ділянки в реєстрі речових прав на нерухоме майно.

7

ОМС вчиняє дії щодо внесення змін до договорів оренди землі в частині заміни сторони договору (у разі потреби)

АЛГОРИТМ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬ ЗА ВАРІАНТОМ II

Передачу земельних ділянок за Варіантом II варто розділити на такі етапи:

ЕТАП А

Сформовані земельні ділянки, які зареєстровані у Державному земельному кадастрі, зокрема, на які укладені договори оренди, орендодавцем яких є Держгеокадастр, а також земельні ділянки, які були проінвентаризовані раніше.

Такі ділянки можуть бути передані без розробки документації із землеустрою щодо інвентаризації земель за таким алгоритмом.

- 1 ОМС звертається до ГУ Держгеокадастру відповідної області із клопотанням передати в першу чергу, до проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну, земельних ділянок, які є вже сформовані та/або зареєстровані в ДЗК (зокрема, це можуть бути ділянки які передані у оренду ГУ Держгеокадастру відповідної області, були раніше проінвентаризовані) (Додаток № 1 розділу «Зразки документів»).
- 2 ГУ Держгеокадастру відповідної області приймає наказ про передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення з державної до комунальної власності (додаток 3 розділу «Зразки документів»).
- 3 Після прийняття відповідного наказу ГУ Держгеокадастру відповідної області ОМС приймає рішення про прийняття таких земель у комунальну власність (додаток 4 розділу «Зразки документів»).
- 4 ОМС та ГУ Держгеокадастру відповідної області підписують акт приймання передачі земельних ділянок (додаток 5 розділу «Зразки документів»)
- 5 ОМС реєструє право власності територіальної громади на такі земельні ділянки в реєстрі речових прав на нерухоме майно.
ОМС вчиняє дії щодо внесення змін до договорів оренди землі в частині заміни сторони договору.

ЕТАП Б

Інші земельні ділянки

Алгоритм дій аналогічний до варіанту I.

Зазначені етапи передачі земельних ділянок можуть бути реалізовані як послідовно, так і паралельно.

ОСОБЛИВОСТІ ОКРЕМИХ ЕТАПІВ АЛГОРИТМУ ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬ

Зміна власника земельної ділянки у договорах оренди (етап А Варіанту II)

Відповідно до статті 148-1 Земельного кодексу України до особи, яка набула право власності на земельну ділянку, що перебуває у користуванні іншої особи, з моменту переходу права власності на земельну ділянку переходять права та обов'язки попереднього власника земельної ділянки за чинними договорами оренди, суперфіцію, емфітевзису, земельного сервітуту щодо такої земельної ділянки.

Особа, яка набула право власності на земельну ділянку, протягом одного місяця з дня набуття права власності на неї зобов'язана повідомити про це її користувачів із зазначенням:

- ◆ кадастрового номера (за наявності), місця розташування та площі земельної ділянки;
- ◆ найменування (для юридичних осіб), прізвища, ім'я, по батькові (для фізичних осіб) нового власника;
- ◆ місця проживання (знаходження) нового власника, його поштової адреси;
- ◆ платіжних реквізитів (у разі, якщо законом або договором передбачена плата за користування земельною ділянкою у грошовій формі).

Повідомлення надсилається користувачу земельної ділянки рекомендованим листом з повідомленням про вручення або вручається йому особисто під розписку.

Повідомлення про перехід права власності від держави до територіальної громади або навпаки підлягає опублікуванню у друкованих засобах масової інформації місцевої сфери розповсюдження із зазначенням кадастрового номера, місця розташування та площі земельної ділянки.

Зміни до договору оренди, суперфіцію, емфітевзису, земельного сервітуту чи застави із зазначенням нового власника земельної ділянки вносяться за згодою сторін.

ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ

Додаток № 1

ГУ Держгеокадастру у
_____ області

Відповідно до частини четвертої статті 122 Земельного кодексу України центральний орган виконавчої влади з питань земельних ресурсів у галузі земельних відносин та його територіальні органи передають земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності, крім випадків, визначених частиною восьмою цієї статті, у власність або у користування для всіх потреб. З метою прискорення виконання розпорядження КМУ від 31 січня 2018 р. № 60-р «Питання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад» просимо в першу чергу передати земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності, які вже сформовані та/або зареєстровані в Державному земельному кадастрі.

_____ голова (підпис)

(прізвище).

Додаток № 2

_____ рада
_____ району _____ області

Рішення

Про ініціювання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність _____ територіальної громади

Відповідно до ст. ст. 12, 117 Земельного кодексу України, п. 34 ч.1 ст. 26, ч.2 ст. 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розпорядження КМУ від 31 січня 2018 р. № 60-р «Питання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад» _____ рада вирішила:

1. Ініціювати передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність _____ територіальної громади в межах території _____ ради.

2. Доручити _____ голові від імені _____ направити це рішення ГУ Держгеокадастру у _____ області.

_____ голова (підпис) (прізвище)

_____ (назва територіального органу Держгеокадастру)

НАКАЗ

_____ (дата наказу)

№ _____ (номер наказу)

Про передачу земельної ділянки державної власності у комунальну власність

Відповідно до статей 15¹, 117, ч. 4 ст. 122 Земельного кодексу України, Положення

_____ (назва територіального органу Держгеокадастру)

_____ затверджено наказом Держгеокадастру від _____ № _____

НАКАЗУЮ:

1. Передати

_____ (назва об'єднаної територіальної громади)

у комунальну власність земельну ділянку сільськогосподарського призначення державної власності площею _____ га, (кадастровий номер _____) для _____

_____ (цільове призначення земельної ділянки)

яка розташована _____

_____ (для розташованої в межах населеного пункту – найменування населеного пункту, вулиці;

_____ для розташованої за межами населеного пункту – найменування району, назва ради, інші географічні орієнтири)

На використання земельної ділянки встановлено обмеження _____

_____ (назва обмеження)

Право власності на земельну ділянку обтяжено правами інших осіб _____

_____ (назва обтяження)

2. Право власності на земельну ділянку (кадастровий номер _____) виникає з моменту державної реєстрації цього права та оформлюється відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

3. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

_____ (Керівник Головного управління Держгеокадастру в області або місті Києві)

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

М. П.

¹Джерело: веб-сторінка <http://otg.land.gov.ua/>, розділ «Зразки документів»

Додаток № 4

_____ рада
_____ району _____ області

Рішення

Про прийняття у комунальну власність _____ територіальної громади з державної власності земельних ділянок сільськогосподарського призначення

Відповідно до ст. ст. 12, 117 Земельного кодексу України, ст. 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», _____ рада вирішила:

1. Прийняти земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність _____ територіальної громади в межах території _____ ради згідно додатку.
2. Доручити _____ підписати акт приймання-передачі таких земельних ділянок з представником ГУ Держгеокадастр _____ області

_____ голова (підпис) (прізвище)

Додаток до рішення від _____

№ з/п	Кадастровий номер земельної ділянки	Місце розташування земельної ділянки	Площа, га	Цільове призначення	Відомості про обтяження речових прав на земельну ділянку	Відомості про обмеження у використанні земельної ділянки
1.						
2.						
3.						

Додаток № 5

Акт приймання-передачі земельної ділянки сільськогосподарського призначення із державної у комунальну власність

Дата _____

місто _____

Підстави:

наказ Головного управління Держгеокадастру в _____ області від _____ № _____

рішення _____

1. Головне управління Держгеокадастру в _____ області передає із державної власності, а _____ рада приймає у комунальну власність _____ територіальної громади земельні ділянки згідно з додатком.

2. Цей Акт разом із вказаними наказом є підставою для державної реєстрації права, на вказані у додатку земельні ділянки, комунальної власності _____ територіальної громади.

Начальник Головного
Управління Держгеокадастру
в _____ області

Сільський, селищний, міський голова

Додаток до Акту від _____

№ з/п	Кадастровий номер земельної ділянки	Місце розташування земельної ділянки	Площа, га	Цільове призначення	Відомості про обтяження речових прав на земельну ділянку	Відомості про обмеження у використанні земельної ділянки
1.						
2.						
3.						

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ² при здійсненні заходів щодо передачі земель сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад

Головне управління Держгеокадастру у _____ області
в особі _____ – начальни-
ка Головного управління, що діє на підставі Положення про Головне управління
Держгеокадастру у _____ області, затвердженого наказом
Держгеокадастру від 17.11.2016 № 308, та _____ сільський/
селищний/міський голова, що виступає від імені об'єднаної територіальної грома-
ди та діє на підставі законів України «Про добровільне об'єднання територіальних
громад» та «Про місцеве самоврядування в Україні», які далі разом іменуються
Сторони, а кожний окремо – Сторона, уклали цей Меморандум про таке:

1. Мета та предмет Меморандуму

Предметом цього Меморандуму є організація співпраці Сторін з метою сприяння
виконанню розпорядження Кабінету Міністрів України від 31.01.2018 № 60-р «Пи-
тання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної
власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад».

Метою цього Меморандуму є визначення основних вимог та підходів, що за-
стосовуватимуться при здійсненні заходів щодо передачі у комунальну власність
_____ об'єднаної територіальної громади земельних ділянок сільськогоспо-
дарського призначення державної власності.

2. Засади співпраці

Задля досягнення мети цього Меморандуму Сторони домовляються про співп-
рацю на таких засадах:

для звернення до Головного управління Держгеокадастру у _____
області про передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначен-
ня в комунальну власність _____ об'єднаної територіальної
громади _____ сільська/селищна/міська рада, утворена
_____ об'єднаною територіальною громадою, приймає відпо-
відне рішення згідно з статтею 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в
Україні»;

передача земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної
власності у комунальну власність здійснюється за наказами Головного управління
Держгеокадастру у _____ області, яке здійснює розпоряджен-
ня землями державної власності відповідно до повноважень, визначених статтею
122 Земельного кодексу України, у якому зазначаються кадастровий номер зе-

²Джерело: веб-сторінка: <http://otg.land.gov.ua/#>, розділ «Зразки документів»

мельної ділянки, її місце розташування, площа, цільове призначення, відомості про обтяження речових прав на земельну ділянку, обмеження у її використанні.

3. Організація співпраці

З метою реалізації цього Меморандуму Сторони здійснюють співпрацю та забезпечують виконання таких заходів:

3.1. Виконавчий комітет відповідної сільської/селищної/міської ради, утвореної об'єднаною територіальною громадою, від імені об'єднаної територіальної громади надсилає звернення до Головного управління Держгеокадастру у _____ області, додатком до якого є рішення відповідної сільської/селищної/міської ради, утвореної об'єднаною територіальною громадою, про звернення про передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення загальною площею _____ га у комунальну власність _____ об'єднаної територіальної громади.

3.2. Головне управління Держгеокадастру у _____ області після завершення інвентаризації та реєстрації права держави на земельні ділянки сільськогосподарського призначення в межах об'єднаної територіальної громади приймає рішення про передачу земельних ділянок із державної власності у комунальну власність та складає і підписує акт приймання-передачі таких земельних ділянок.

4. Взаємні зобов'язання

Сторони взаємодіють на принципах рівноправності, відкритості і доброчинності.

Сторони взаємодіють одна з одною з питань виконання пунктів даного Меморандуму через уповноважених представників, що делегуються Сторонами для розгляду поточних питань та проведення спільних заходів.

Сторони домовилися, що умови цього Меморандуму не є конфіденційними та можуть надаватися заінтересованим третім особам у разі необхідності.

Сторони беруть на себе зобов'язання забезпечити збереження переданих іншою Стороною для ознайомлення, розгляду та опрацювання документальних матеріалів іншої Сторони, повернути їх в цілості і за першою вимогою.

Сторони домовились що після завершення інвентаризації площі земельних ділянок, які передаються у комунальну власність можуть бути уточнені.

Всі зміни та доповнення до даного Меморандуму оформлюються письмово та за згодою Сторін.

5. Прикінцеві положення

Сторони розглядають цей Меморандум як декларацію про наміри, що не призводять до юридичних чи фінансових наслідків або зобов'язань для будь-кого з них.

Відносини Сторін, які виникли у цьому Меморандумі, є виключно відносинами незалежних Сторін.

Кожна Сторона має право співпрацювати з третьою стороною з будь-яких питань, подібних до тих, які передбачаються цим Меморандумом.

Усі суперечки стосовно тлумачення і застосування положень цього Меморандуму будуть вирішуватися шляхом переговорів та консультацій між Сторонами.

Цей Меморандум набирає чинності з моменту його підписання і діє до _____.

Дію Меморандуму може бути припинено за зверненням однієї із Сторін, а саме – через десять днів після отримання повідомлення відповідною Стороною, після чого Меморандум втрачає чинність, за винятком врегулювання питань, що виникли до того дня, в який Меморандум втратив чинність.

Текст Меморандуму складений українською мовою, у двох примірниках, по одному для кожної із Сторін, при цьому всі тексти мають однакову силу.

Вчинено в _____ 20__ року.

6. Підписи сторін

від Головного управління
Держгеокадастру у
_____області

_____ ПІБ Керівника Головного управління

від _____
об'єднаної територіальної громади

_____ ПІБ сільського/селищного/міського голови

Витяги з нормативно-правових актів, що стосуються процесу передачі земель з державної до комунальної власності та інвентаризації земель

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 31 січня 2018 р. № 60-р
Київ

Питання передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність об'єднаних територіальних громад

Державній службі з питань геодезії, картографії та кадастру починаючи з 1 лютого 2018 р. забезпечити:

формування земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності в межах, визначених перспективним планом формування територій громад, шляхом проведення інвентаризації земель сільськогосподарського призначення державної власності з подальшою передачею зазначених земельних ділянок у комунальну власність відповідних об'єднаних територіальних громад згідно із статтею 117 Земельного кодексу України;

передачу земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності, включених до переліку земельних ділянок державної власності, права на які виставлені на земельні торги, в комунальну власність об'єднаних територіальних громад після оприлюднення результатів земельних торгів та укладення договорів оренди таких земельних ділянок;

здійснення до передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність розпорядження землями сільськогосподарського призначення державної власності під час передачі в користування (виключно шляхом проведення аукціонів) або у власність за погодженням з об'єднаними територіальними громадами (шляхом прийняття відповідною радою рішення згідно із статтею 26 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні").

Земельний кодекс України

Стаття 117. Передача земельних ділянок державної власності у комунальну власність чи земельних ділянок комунальної власності у державну власність

1. Передача земельних ділянок державної власності у комунальну власність чи навпаки здійснюється за рішеннями відповідних органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування, які здійснюють розпорядження землями державної чи комунальної власності відповідно до повноважень, визначених цим Кодексом.

У рішенні органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у державну чи комунальну власність зазначаються кадастровий номер земельної ділянки, її місце розташування, площа, цільове

призначення, відомості про обтяження речових прав на земельну ділянку, обмеження у її використанні.

На підставі рішення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у державну чи комунальну власність складається акт приймання-передачі такої земельної ділянки.

Рішення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про передачу земельної ділянки у державну чи комунальну власність разом з актом приймання-передачі такої земельної ділянки є підставою для державної реєстрації права власності держави, територіальної громади на неї.

2. До земель державної власності, які не можуть передаватися у комунальну власність, належать земельні ділянки, що використовуються Чорноморським флотом Російської Федерації на території України на підставі міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, земельні ділянки, на яких розташовані будівлі, споруди, інші об'єкти нерухомого майна державної власності, а також земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні органів державної влади, державних підприємств, установ, організацій, крім випадків передачі таких об'єктів у комунальну власність.

Закон України «Про державний земельний кадастр»

Стаття 21. Підстави та основні вимоги щодо внесення відомостей до Державного земельного кадастру

1. **Відомості про межі земельної ділянки** вносяться до Державного земельного кадастру:

на підставі відповідної документації із землеустрою щодо формування земельних ділянок - у випадках, визначених статтею 79-1 Земельного кодексу України, при їх формуванні;

на підставі технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) - у разі встановлення (відновлення) меж земельної ділянки за її фактичним використанням відповідно до статті 107 Земельного кодексу України та у разі зміни меж суміжних земельних ділянок їх власниками;

на підставі технічної документації із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель - за результатами інвентаризації земель;

на підставі проектів землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв) - у разі виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв).

2. **Відомості про цільове призначення** земельних ділянок вносяться до Державного земельного кадастру:

а) щодо категорії земель:

на підставі відповідної документації із землеустрою, яка розробляється при формуванні земельних ділянок, - щодо земельних ділянок, які формуються;

на підставі проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, яким передбачена зміна її цільового призначення;

на підставі технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель;

...

4. **Відомості про угіддя** земельної ділянки вносяться до Державного земельного кадастру:

на підставі відповідної документації із землеустрою, яка розробляється при формуванні земельних ділянок, - щодо земельних ділянок, які формуються;

на підставі схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь, проектів землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв), проектів землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, проектів землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів, **технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель.**

Земельний кодекс України

Стаття 79-1. Формування земельної ділянки як об'єкта цивільних прав

1. Формування земельної ділянки полягає у визначенні земельної ділянки як об'єкта цивільних прав. Формування земельної ділянки передбачає визначення її площі, меж та внесення інформації про неї до Державного земельного кадастру.

2. Формування земельних ділянок здійснюється:

у порядку відведення земельних ділянок із земель державної та комунальної власності;

шляхом поділу чи об'єднання раніше сформованих земельних ділянок;

шляхом визначення меж земельних ділянок державної чи комунальної власності за проектами землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів, проектами землеустрою щодо впорядкування території для містобудівних потреб, проектами землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій;

шляхом інвентаризації земель державної чи комунальної власності у випадках, передбачених законом;

за проектами землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв).

3. Сформовані земельні ділянки підлягають державній реєстрації у Державному земельному кадастрі.

4. Земельна ділянка вважається сформованою з моменту присвоєння їй кадастрового номера.

....

9. Земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.

10. Державна реєстрація речових прав на земельні ділянки здійснюється після

державної реєстрації земельних ділянок у Державному земельному кадастрі.

Стаття 186. Погодження і затвердження документації із землеустрою

13. Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель погоджується територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, і затверджується замовником технічної документації.

У разі якщо на підставі матеріалів інвентаризації здійснюються формування земельних ділянок за рахунок земель державної та комунальної власності, визначення їх угідь, а також віднесення таких земельних ділянок до певних категорій, технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель погоджується в порядку, встановленому статтею 186-1 цього Кодексу.

Віднесення особливо цінних земель, визначених пунктами "а" і "б" частини першої статті 150 цього Кодексу, до земель інших категорій за матеріалами інвентаризації заборонено.

Закон України «Про землеустрій»

Стаття 35. Інвентаризація земель при здійсненні землеустрою

Інвентаризація земель проводиться з метою встановлення місця розташування об'єктів землеустрою, їхніх меж, розмірів, правового статусу, виявлення земель, що не використовуються, використовуються нерационально або не за цільовим призначенням, виявлення і консервації деградованих сільськогосподарських угідь і забруднених земель, встановлення кількісних та якісних характеристик земель, необхідних для ведення державного земельного кадастру, здійснення державного контролю за використанням та охороною земель і прийняття на їх основі відповідних рішень органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

У разі виявлення при проведенні інвентаризації земель державної та комунальної власності земель, не віднесених до тієї чи іншої категорії, віднесення таких земель до відповідної категорії здійснюється органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування на підставі відповідної документації із землеустрою, погодженої та затвердженої в установленому законом порядку.

Стаття 57. Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель

Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель включає:

- а) завдання на складання технічної документації із землеустрою;
- б) пояснювальну записку;
- в) рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування про інвентаризацію земель (у разі якщо інвентаризація земель проводиться щодо земель державної чи комунальної власності);
- г) копії документів, що містять вихідні дані, які використовувалися під час інвентаризації земель;
- г) матеріали топографо-геодезичних вишукувань;

д) переліки земельних ділянок (земель) у розрізі за категоріями земель та угіддями, наданих у власність (користування) з кадастровими номерами, наданих у власність (користування) без кадастрових номерів, не наданих у власність чи користування, що використовуються без документів, які посвідчують право на них, що використовуються не за цільовим призначенням, невитребуваних земельних часток (паїв), відумерлої спадщини;

е) пропозиції щодо узгодження даних, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, з інформацією, що міститься у документах, що посвідчують право на земельну ділянку, та Державному земельному кадастрі;

є) робочий і зведений інвентаризаційні плани;

ж) матеріали погодження технічної документації із землеустрою, встановлені статтею 186 Земельного кодексу України.

У разі формування земельної ділянки технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель також включає:

а) відомості про обчислення площі земельної ділянки;

б) кадастровий план земельної ділянки;

в) перелік обмежень у використанні земельних ділянок;

г) акт перенесення в натуру (на місцевість) меж охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель за їх наявності;

г) акт приймання-передачі межових знаків на зберігання;

д) матеріали перенесення меж земельної ділянки в натуру (на місцевість).

Стаття 67. Фінансування робіт із землеустрою

За рахунок коштів Державного бюджету України в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України, фінансуються:

а) підготовка документації із землеустрою щодо визначення та встановлення в натурі (на місцевості) державного кордону України;

б) розробка загальнодержавних і регіональних програм використання та охорони земель;

в) розробка проектів законів України, інших нормативно-правових актів з питань землеустрою;

г) науково-дослідні роботи та фундаментальні дослідження у сфері землеустрою загальнодержавного значення;

г) проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів, що мають особливу екологічну, оздоровчу, наукову, естетичну та історико-культурну цінність;

г) здійснення землеустрою на землях державної власності.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету
Міністрів України
від 23 травня 2012 р. № 513

ПОРЯДОК
проведення інвентаризації земель

1. Цей Порядок установлює вимоги до проведення інвентаризації земель під час здійснення землеустрою та складення за її результатами технічної документації із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель (далі - технічна документація).

2. Інвентаризація земель проводиться з метою:

забезпечення ведення Державного земельного кадастру, здійснення контролю за використанням і охороною земель;

визначення якісного стану земельних ділянок, їх меж, розміру, складу угідь;

узгодження даних, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, з інформацією, що міститься у документах, які посвідчують право на земельну ділянку, та у Державному земельному кадастрі;

прийняття за результатами інвентаризації земель Кабінетом Міністрів України, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування відповідних рішень;

здійснення землеустрою.

3. Інвентаризація земель проводиться виходячи з принципів плановості, достовірності та повноти даних, послідовності і стандартності процедур, доступності використання інформаційної бази, узагальнення даних з додержанням єдиних засад та технології їх оброблення.

4. Об'єктами інвентаризації земель згідно із цим Порядком є територія України, територія адміністративно-територіальних одиниць або їх частин, окремі земельні ділянки.

5. Інвентаризація земель проводиться в межах адміністративно-територіальних одиниць, землеволодінь або землекористувань і територій, межі яких визначені проектами формування території і встановлення меж сільських, селищних рад.

{Пункт 6 виключено на підставі Постанови КМ № 890 від 22.11.2017}

7. Вихідними даними для проведення інвентаризації земель є:

– матеріали з Державного фонду документації із землеустрою;

– відомості з Державного земельного кадастру в паперовій та електронній формі, у тому числі Поземельної книги; книги записів реєстрації державних актів на право власності на землю та на право постійного користування землею, договорів оренди землі; файлів обміну даними про результати робіт із землеустрою;

– містобудівна документація, затверджена в установленому законодавством порядку;

– планово-картографічні матеріали, в тому числі ортофотоплани, складені за результатами виконання робіт відповідно до Угоди про позику (Проект "Видача дер-

жавних актів на право власності на землю у сільській місцевості та розвиток системи кадастру”) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку;

- відомості з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обмежень;

- копії документів, що посвідчують право на земельну ділянку або підтверджують сплату земельного податку;

- матеріали, підготовлені за результатами обстеження земельних ділянок щодо їх якісного стану.

Під час проведення інвентаризації земель використовуються матеріали аерофотозйомки, лісовпорядкування, проекти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі.

8. Підставою для проведення інвентаризації земель є рішення відповідного органу виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим чи органу місцевого самоврядування щодо виконання відповідних робіт, договори, укладені між юридичними чи фізичними особами (землевласниками і землекористувачами) та розробниками документації із землеустрою, судові рішення.

9. Замовниками технічної документації можуть бути органи виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим чи органи місцевого самоврядування, землевласники та землекористувачі (далі - замовники).

10. Розробниками технічної документації (далі - виконавець) є:

- юридичні особи, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працює за основним місцем роботи не менше двох сертифікованих інженерів-землевпорядників, які є відповідальними за якість робіт із землеустрою;

- фізичні особи - підприємці, які володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та є сертифікованими інженерами-землевпорядниками, відповідальними за якість робіт із землеустрою.

11. Для проведення інвентаризації земель замовник укладає з виконавцем договір про розроблення технічної документації, в якому відображаються вартість і строк виконання робіт із землеустрою, що не повинен перевищувати шести місяців з моменту укладення договору.

До договору додається технічне завдання на виконання робіт з інвентаризації земель за формою згідно з додатком та їх кошторис.

12. Роботи з інвентаризації земель включають підготовчі, топографо-геодезичні та камеральні роботи, складення і оформлення технічної документації в паперовій та електронній формі.

13. Підготовчі роботи включають збір та аналіз виконавцем вихідних даних для проведення інвентаризації земель, складення робочого інвентаризаційного плану.

Робочий інвентаризаційний план не складається у разі інвентаризації окремої земельної ділянки.

14. Робочий інвентаризаційний план складається на основі чергового кадастрового плану або інших планово-картографічних матеріалів у межах міст та селищ - у

масштабі не дрібніше 1:5000, у межах сільських населених пунктів - у масштабі не дрібніше 1:2000, у межах територій, визначених проектами формування території і встановлення меж сільських, селищних рад, - у масштабі не дрібніше 1:10000, у межах районів - у масштабі 1:25000, із зазначенням меж:

- об'єкта інвентаризації;
- адміністративно-територіальних одиниць, які увійшли до складу об'єкта інвентаризації;
- територій, визначених проектами формування території і встановлення меж сільських, селищних рад;
- земель усіх форм власності;
- земельних ділянок, які внесено до Державного земельного кадастру;
- обмежень (обтяжень) у використанні земельних ділянок;
- угідь.

15. Межі земельних ділянок, які внесено до Державного земельного кадастру, обмежень (обтяжень) у їх використанні та угідь відображаються на робочому інвентаризаційному плані у масштабі не дрібніше 1:10000.

16. У разі відсутності відомостей у Державному земельному кадастрі виконавець за координатами поворотних точок, зазначених у проекті землеустрою щодо відведення земельних ділянок, технічній документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) або іншій документації із землеустрою, за якою здійснювалося формування земельних ділянок, визначає межі таких ділянок, угідь, обмежень (обтяжень) у їх використанні та відображає їх на робочому інвентаризаційному плані.

17. Топографо-геодезичні роботи виконуються в єдиній державній системі координат або похідній від неї з метою визначення або уточнення меж земельних ділянок, обмежень (обтяжень) у їх використанні та угідь, які потребують уточнення або за якими неможливо визначити такі межі під час виконання підготовчих робіт.

18. Під час виконання топографо-геодезичних робіт також здійснюється обстеження земельних ділянок на наявність та/або відсутність електромереж напругою 0,4 кВ і більше, магістральних трубопроводів та інших об'єктів, для яких створюються охоронні, захисні та інші зони з особливими умовами користування.

19. Для забезпечення необхідної точності відображення прийнятої облікової одиниці площі гранична похибка поворотних точок меж земельних ділянок відносно найближчих пунктів державної геодезичної мережі не повинна перевищувати:

- у м. Києві, Севастополі та містах обласного підпорядкування - 0,1 метра;
- в інших містах та селищах - 0,2 метра;
- у селах - 0,3 метра;
- за межами населених пунктів - 0,5 метра.

20. Під час проведення інвентаризації земель площа земельної ділянки зазначається до 1 кв. метра з урахуванням граничної похибки масштабу плану у разі, коли координати поворотної точки межі визначаються з точністю до 0,01 метра.

21. Камеральні роботи передбачають оброблення даних, отриманих в результаті виконання топографо-геодезичних робіт.

22. Під час виконання камеральних робіт на робочий інвентаризаційний план наносяться межі земельних ділянок, обмежень (обтяжень) у їх використанні та угідь, отримані в результаті виконання топографо-геодезичних робіт, складаються поконтурні відомості з експлікацією, в яких зазначаються номери контурів, площа земельних ділянок, їх кадастрові номери (за наявності), площа угідь, що фактично використовуються на момент проведення інвентаризації, площа обмежень (обтяжень) у їх використанні, а також складається зведений інвентаризаційний план у масштабі згідно з вимогами пункту 14 цього Порядку.

Зведений інвентаризаційний план складається з дотриманням умовних позначень. Межі охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон, зон особливого режиму використання земель, водоохоронних зон, прибережних захисних смуг, пляжних зон, територій та об'єктів екомережі та інших обмежень у використанні земель позначаються штрихпунктирною чорною лінією.

Зведений інвентаризаційний план складається у випадках, коли об'єктами інвентаризації є територія України, територія адміністративно-територіальних одиниць або їх частин.

23. Окремо складаються переліки земельних ділянок (земель):

- наданих у власність (користування) з кадастровими номерами;
- наданих у власність (користування) без кадастрових номерів;
- не наданих у власність та користування у розрізі угідь;
- що використовуються без документів, які посвідчують право на них;
- що використовуються не за цільовим призначенням;
- невитребуваних земельних часток (паїв);
- відумерлої спадщини.

На підставі зазначених переліків складається зведена порівняльна таблиця даних, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, та інформації, що міститься у документах, які посвідчують право на земельну ділянку, і Державному земельному кадастрі, в якій за наявності відображаються розбіжності.

24. На зведеному інвентаризаційному плані наносяться межі:

- об'єкта інвентаризації;
- адміністративно-територіальних одиниць, які увійшли до складу об'єкта інвентаризації;
- територій, визначених проектами формування територій і встановлення меж сільських, селищних рад;
- земельних ділянок, наданих у власність (користування);
- земель і земельних ділянок, не наданих у власність (користування);
- земельних ділянок, що використовуються без документів, які посвідчують право на них, або не за цільовим призначенням;
- наявних обмежень (обтяжень) у використанні земельних ділянок;
- невитребуваних земельних часток (паїв);
- земельних ділянок (земель) відумерлої спадщини;
- угідь;
- водних об'єктів і гідротехнічних споруд, дорожньої мережі, електромереж на-

пругою 0,4 кВ і більше, продуктопроводів та інших об'єктів, для яких створюються захисні, охоронні та інші зони з особливими умовами користування;

– зрошуваних та осушуваних земель.

25. На зведеному інвентаризаційному плані чорним кольором наносяться межі земельних ділянок згідно з документами, що посвідчують право на земельну ділянку, і Державним земельним кадастром; червоним кольором - межі земельних ділянок за результатами проведення інвентаризації земель.

26. За результатами проведення інвентаризації земель виконавцем робіт розробляється технічна документація, склад якої встановлений статтею 57 Закону України “Про землеустрій”.

{Пункт 27 виключено на підставі Постанови КМ № 154 від 20.02.2013}

28. Технічна документація погоджується та затверджується в порядку, встановленому статтею 186 Земельного кодексу України.

29. Виконавець подає копії матеріалів, отриманих у результаті проведення інвентаризації земель, до місцевого фонду документації із землеустрою в паперовій та електронній формі.

30. Відомості, отримані в результаті інвентаризації земель, підлягають внесенню до Державного земельного кадастру відповідно до Порядку ведення Державного земельного кадастру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051

31. Відомості, отримані в результаті інвентаризації земель, систематизуються та узагальнюються:

– у разі її проведення в межах міст (крім міст республіканського Автономної Республіки Крим значення), селищ, сіл та територій, визначених проектами формування території і встановлення меж сільських, селищних рад, - управлінням (відділом) Держгеокадастру у районі в цілому за районом;

– у разі її проведення в межах районів та міст обласного значення - головним управлінням Держгеокадастру в області в цілому за областю.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ПОРТАЛ ТА ГАРЯЧА ЛІНІЯ ДЛЯ ОТГ

otg.land.gov.ua

Гаряча лінія 0 800 502 528

КОНСУЛЬТАЦІЇ ЩОДО ПЕРЕДАЧІ ЗЕМЕЛЬ У ВЛАСНІСТЬ ОТГ ТА З ІНШИХ ПИТАНЬ МОЖНА ОТРИМАТИ В АНАЛІТИЧНОМУ ЦЕНТРІ АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ ТА ОФІСАХ РЕФОРМ В РЕГІОНАЛЬНИХ ВІДДІЛЕННЯХ АМУ

Аналітичний центр АМУ	Рабошук Ярослав Олексійович (директор Аналітичного центру АМУ) - тел. 44 4863082 Лалименко Єлизавета Володимирівна (аналітики з земельних питань) - тел. 44 4862841
Офіс реформ у ВІННИЦЬКОМУ РВ АМУ	Лісовська Олена Олександрівна (консультант з юридичних питань) - тел. 067 4307161 Вернигор Ігор Віталійович (консультант з бюджетних питань) - тел. 067 6996865
Офіс реформ у ВОЛИНСЬКОМУ РВ АМУ	Малиновський Валентин Ярославович (консультант з юридичних питань) - тел. 050 4384941 Гром Василь Андрійович (консультант з бюджетних питань) - тел. 050 4384620
Офіс реформ у ДНІПРОПЕТРОВСЬКОМУ РВ АМУ	Соколовська Оксана Олексіївна (консультант з юридичних питань) - тел. 098 6291013 Кравченко Інна Григорівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 067 5686090
Офіс реформ у ДОНЕЦЬКОМУ РВ АМУ	Гацько Костянтин Геннадійович (консультант з юридичних питань) - тел. 095 5550768
Офіс реформ у ЖИТОМИРСЬКОМУ РВ АМУ	Дяченко Андрій Васильович (консультант з юридичних питань) - тел. 098 4777132
Офіс реформ у ЗАКАРПАТСЬКОМУ РВ АМУ	Лукша Олег Васильович (консультант з юридичних питань) - тел. 050 6113315 Траньович Юлія Петрівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 095 5262795
Офіс реформ у ЗАПОРІЗЬКОМУ РВ АМУ	Трипольська Маргарита Ігорівна (консультант з юридичних питань) - тел. 097 9057692 Оляніна Олександра Павлівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 066 0363479
Офіс реформ в ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ РВ МУ	Стефанчук Юрій Дмитрович (консультант з бюджетних питань) - тел. 066 3871510
Офіс реформ у КИЇВСЬКОМУ РВ АМУ	Удовиченко Володимир Петрович (консультант з юридичних питань) - тел. 050 4650704 Овчаренко Тетяна Віталіївна (консультант з бюджетних питань) - тел. 050 5318094
Офіс реформ у КІРОВОГРАДСЬКОМУ РВ АМУ	Нижник Вікторія Вікторівна (консультант з юридичних питань) - тел. 099 6553341 Абрамов Анатолій Анатолійович (консультант з бюджетних питань) - тел. 066 1722724
Офіс реформ у ЛУГАНСЬКОМУ РВ АМУ	Баташова Галина Владиславівна (консультант з юридичних питань) - тел. 050 5777069 Євсєєва Людмила Степанівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 095 5271899

Офіс реформ у ЛЬВІВСЬКОМУ РВ АМУ	Корецький Віталій Іванович (консультант з юридичних питань) - тел. 050 3173211 Пишник Ярослава Михайлівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 050 6960033
Офіс реформ у МИКОЛАЇВСЬКОМУ РВ АМУ	Віштал Лідія Василівна (консультант з юридичних питань) - тел.099 6336426 Забродкіна Юлія Адамівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 066 8594410
Офіс реформ в ОДЕСЬКОМУ РВ АМУ	Ямковой Юрій Вячеславович (консультант з юридичних питань) - тел. 050 3399385
Офіс реформ у ПОЛТАВСЬКОМУ РВ АМУ	Полупан Олександр Анатолійович (консультант з юридичних питань) - тел. 097 4075232 Саїдова Анжеліка Саїдівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 050 3056225
Офіс реформ у РІВНЕНСЬКОМУ РВ АМУ	Курилас Василь Васильович (консультант з юридичних питань) - тел. 097 1716619 Кушнер Людмила Володимирівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 067 3604823
Офіс реформ у СУМСЬКОМУ РВ АМУ	Мельник Ніна Михайлівна (консультант з юридичних питань) - тел.066 2473211 Яновська Тетяна Миколаївна (консультант з бюджетних питань) - тел. 095 6827506
Офіс реформ у ТЕРНОПІЛЬСЬКОМУ РВ АМУ	Черкашин Максим Володимирович (консультант з юридичних питань) - тел. 050 3777622 Чурілова Тетяна Іванівна (консультант з бюджетних питань) - тел. 097 3881112
Офіс реформ у ХАРКІВСЬКОМУ РВ АМУ	Олексенко Наталія Іванівна (консультант з юридичних питань) - тел. 095 7402405 Наркізов Микола Миколайович (консультант з бюджетних питань) - тел. 068 2500712
Офіс реформ у ХЕРСОНСЬКОМУ РВ АМУ	Негра Анатолій Петрович (консультант з юридичних питань) - тел. 050 3967810 Гаврилюк Юрій Сидорович (консультант з бюджетних питань) - тел. 050 9527781
Офіс реформ у ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ РВ АМУ	Василенко Дмитро Миколайович (консультант з юридичних питань) - тел. 098 6125105 Бохонська Олена Валеріївна (консультант з бюджетних питань) - тел. 050 3765303
Офіс реформ у ЧЕРКАСЬКОМУ РВ АМУ	Кулик Олена Миколаївна (консультант з юридичних питань) - тел.050 4477714 Шокот Олександр Валерійович (консультант з бюджетних питань) - тел. 098 2880257
Офіс реформ у ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ РВ АМУ	Чепель Ольга Дмитрівна (консультант з юридичних питань) - тел. 050 1911075 Прокопець Євген Дмитрович (консультант з бюджетних питань) - тел. 050 6757917
Офіс реформ у ЧЕРНІГІВСЬКОМУ РВ АМУ	Іванов Дмитро Валерійович (консультант з юридичних питань) - тел. 067 7526361 Силенко Микола Федосійович (консультант з бюджетних питань) - тел. 067 9664308

**ПРОЕКТ ПУЛЬС
АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ**

**вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
м. Київ, 04053
044 486 2812, 486 2878
auc.org.ua
info@auc.org.ua**